

Norma nr. 16/2020
privind investirea activelor fondurilor de pensii ocupaționale

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 295 din 08 aprilie 2020

Având în vedere prevederile art. 31, art. 34, art. 96 – 98 și ale art. 100 - 101 din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale,

În temeiul prevederilor art. 103 din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, în baza prevederilor art. 2 alin. (1) lit. c), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 5 lit. c), art. 6 alin. (1) și (2) și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din data de 24 martie 2020,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta normă reglementează:

a) atribuțiile și obligațiile administratorilor cu privire la activitatea de investire;
b) tipurile de investiții și limitele investiționale ale activelor fondurilor de pensii ocupaționale.

(2) Prezenta normă este aplicabilă:

a) administratorilor de fonduri de pensii ocupaționale;
b) fondurilor de pensii ocupaționale;
c) depozitarilor fondurilor de pensii ocupaționale.

Art. 2. - (1) Termenii și expresiile utilizați/utilizate în prezenta normă au semnificațiile prevăzute de:

a) art. 3 din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, denumită în continuare Lege;

b) art. 2 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, precum și de normele și regulamentele de aplicare a acesteia;

c) art. 2 alin. (1) din Legea nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, precum și de normele și regulamentele de aplicare a acesteia;

d) art. 3 alin. (1) din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, precum și de normele și regulamentele de aplicare a acesteia;

e) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

f) art. 2 alin. (2) din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2019 privind evaluarea și aprobarea membrilor structurii de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul entităților reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară.

(2) De asemenea, în înțelesul prezentei norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *abatere pasivă de la limitele investiționale* - depășirea ori scăderea față de limitele investiționale apărută fără ca administratorul să cumpere sau să vândă instrumentele financiare respective;

b) *abaterea pasivă de la cerințele de rating* - scăderea ratingului față de cerințele de rating ale unei emisiuni sau emitent apărută la un instrument financiar aflat în portofoliul unui fond de pensii ocupaționale;

c) *agenții de rating* - agențiile internaționale de evaluare a riscului Fitch, Moody's și Standard & Poor's ale căror calificative sunt luate în considerare la încadrarea instrumentelor financiare în categoria investment grade;

d) *grup* - un grup de entități, format dintr-o societate-mamă, filialele sale și entitățile în care societatea-mamă sau filialele sale deține/dețin o participație, precum și un grup de entități legate între ele printr-o relație, alta decât cea dintre o societate-mamă și o filială, respectiv o relație în următorul sens:

(i) o entitate sau mai multe entități este/sunt condusă/condușe pe o bază unică în virtutea unui contract încheiat cu acea entitate ori a prevederilor statutului sau actului constitutiv al acelor entități;

(ii) organele de administrare, de conducere sau de supraveghere ale uneia ori mai multor entități sunt formate din aceleași persoane reprezentând majoritatea decizională, aflate în funcție în cursul exercițiului financiar și până la întocmirea situațiilor financiare consolidate;

e) *exchange traded commodities (ETC)* - entități admise la tranzacționare pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din Statele Unite ale Americii, special create pentru a urmări performanța unui indice referitor la mărfuri sau a prețului uneia sau al mai multor mărfuri și pentru care există cel puțin un formator de piață (market maker) a cărui responsabilitate constă în a se asigura că prețul instrumentelor financiare emise de ETC urmărește evoluția indicelui sau a mărfii/mărfurilor respective;

f) *investment grade* - calificativul de performanță acordat unei emisiuni de instrumente financiare sau, în lipsa acestuia, emitentului de către agențiile de rating menționate la lit. c), conform grilelor de evaluare specifice acestora;

g) *persoană relevantă în raport cu administratorul* - oricare dintre următoarele persoane:

(i) o persoană din conducerea executivă/conducerea superioară a administratorului;

(ii) un angajat al administratorului, precum și orice altă persoană fizică ce își oferă serviciile la dispoziția și sub controlul administratorului și care este implicată în desfășurarea de către administrator a activității de administrare a fondului de pensii ocupaționale;

(iii) persoană fizică/juridică direct implicată în prestarea de servicii către administrator în baza unui contract în vederea desfășurării activității de administrare a fondului de pensii ocupaționale, conform actelor normative aplicabile;

h) *ISDA* - International Swaps and Derivatives Association;

i) *OPCVM tranzacționabil - exchange traded fund (ETF)* - organism de plasament colectiv în valori mobiliare, autorizat în conformitate cu reglementările comunitare în vigoare, care emite unități de fond sau acțiuni tranzacționate continuu în timpul ședinței de tranzacționare pe cel puțin o piață reglementată și care are cel puțin un formator de piață (market maker) care întreprinde acțiunile necesare pentru a asigura că valoarea de piață nu variază semnificativ față de valoarea activului net al respectivului OPCVM;

j) *rating* - calificativul acordat unei emisiuni de instrumente financiare sau, în lipsa acestuia, calificativul acordat emitentului de către o agenție de rating ca urmare a evaluării riscurilor asociate acestuia;

kl) *reverse repo* - acord prin care fondul de pensii ocupaționale cumpără active eligibile pentru tranzacționare și care implică transferul proprietății asupra activelor eligibile respective de la vânzător la cumpărător, cu angajamentul vânzătorului de a răscumpăra respectivele active la o dată ulterioară și la un preț stabilit la data încheierii tranzacției;

l) *societate-mamă* - o entitate care se află în oricare dintre următoarele situații:

(i) are majoritatea drepturilor de vot într-o altă entitate (o filială);

(ii) are dreptul de a numi sau de a înlocui majoritatea membrilor organelor de conducere, de administrare sau de supraveghere ale altei entități (o filială) și este în același timp acționar/asociat sau membru al acelei entități;

(iii) are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra unei entități (o filială) al cărei acționar/asociat sau membru este, în virtutea unui contract încheiat cu acea entitate sau a unor prevederi din actul constitutiv al entității, în cazul în care legislația aplicabilă filialei îi permite acesteia să fie supusă unor astfel de contracte sau prevederi;

(iv) este acționar/asociat sau membru al unei entități și majoritatea membrilor organelor de conducere, de administrare sau de supraveghere ale acelei filiale, aflați în funcție în exercițiul financiar în curs, în exercițiul financiar anterior și până la data la care sunt întocmite situațiile financiare anuale consolidate, au fost numiți numai ca rezultat al exercitării drepturilor sale de vot; această prevedere nu se aplică în situația în care o altă entitate are față de filială drepturile prevăzute la pct. (i), (ii) sau (iii);

(v) este acționar/asociat sau membru al unei entități și controlează singură, în baza unui acord încheiat cu alți acționari/asociați sau membri ai acelei entități (o filială), majoritatea drepturilor de vot în acea filială;

(vi) are dreptul de a exercita sau exercită în fapt o influență dominantă sau un control asupra altei entități (o filială);

(vii) societatea-mamă împreună cu o altă entitate (o filială) sunt conduse pe o bază unică de către societatea-mamă;

m) *tranzacție personală* - o tranzacție cu un instrument financiar efectuată de către sau în numele unei persoane relevante în raport cu administratorul, în situația în care acea persoană relevantă acționează în afara obiectului activității pe care o desfășoară în acea calitate.

CAPITOLUL II

Atribuțiile administratorului cu privire la activitatea de investire

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 3. – (1) Administratorul investește activele fondului de pensii ocupaționale cu respectarea declarației privind politica de investiții autorizată de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF).

(2) Administratorul are ca obiectiv investirea prudențială a activelor fondului de pensii ocupaționale în folosul exclusiv al participanților și beneficiarilor, precum și al moștenitorilor acestora, ținând cont de obligațiile pe termen lung ale fondului de pensii ocupaționale și în conformitate cu prevederile legale.

Art. 4. - Administratorul are următoarele obligații:

a) să asigure investirea activelor fondurilor de pensii ocupaționale cu respectarea limitelor prevăzute de lege, de prezenta normă și a celor stabilite prin prospectul fondului de pensii ocupaționale;

b) să investească activele fondurilor de pensii ocupaționale într-un mod care să asigure securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea activelor fondului de pensii ocupaționale;

c) să asigure diversificarea portofoliului fondului de pensii ocupaționale, în vederea dispersiei riscului și a menținerii unui grad adecvat de lichiditate.

SECȚIUNEA a 2-a

Reglementări interne

Art. 5. - Procedurile interne ale administratorului cu privire la activitatea structurii responsabile cu administrarea investițiilor, cu analiza oportunităților investiționale și plasarea activelor, sunt aprobate de structura de conducere competentă și se vor referi, fără a se limita, la:

a) proceduri referitoare la tranzacțiile în interesul propriu al administratorului sau tranzacțiile personale ale salariaților acestuia și proceduri de administrare a conflictului de interese;

b) proceduri adecvate care să asigure separarea instrumentelor financiare aparținând fondului de pensii ocupaționale de cele aparținând administratorului, precum și de cele ale celorlalte fonduri de pensii ocupaționale administrate de același administrator;

c) proceduri de administrare a riscului, care să includă metode de evaluare a riscurilor investiționale, a riscului de credit, a riscului de piață, riscului de lichiditate, riscului operațional, riscului reputațional, etc.;

d) proceduri adecvate care să asigure posibilitatea ca toate operațiunile efectuate de administrator să fie reconstituite, inclusiv în ceea ce privește părțile implicate, timpul și locul unde au fost efectuate, să asigure păstrarea înregistrărilor tranzacțiilor desfășurate, în conformitate cu prevederile legale aplicabile;

e) proceduri adecvate care să detalieze competențele și modul în care se administrează activele fondului de pensii ocupaționale;

f) proceduri de investire a activelor;

g) proceduri de evaluare și raportare a activelor;

h) proceduri prin care să descrie modul în care administratorul exercită drepturile de acționar în interesul exclusiv al participanților și beneficiarilor, precum și al moștenitorilor acestora și integrează exercitarea acestora în strategia de investiții a fondului de pensii ocupaționale și care să conțină cel puțin modul în care administratorul:

(i) monitorizează evenimentele corporative;

(ii) previne și gestionează conflictele de interese care reies din exercitarea drepturilor de vot;

(iii) evaluează propunerile referitoare la guvernanta corporativă, inclusiv în ceea ce privește reprezentarea în funcțiile de membru în consiliul de administrație/supraveghere;

(iv) evaluează propunerile referitoare la structura capitalului, impactul social și asupra mediului.

SECȚIUNEA a 3 –a
Atribuțiile directorului de investiții

Art. 6. - Directorul de investiții are cel puțin următoarele atribuții în domeniul său de activitate:

a) să organizeze activitatea structurii responsabile cu administrarea investițiilor, cu analiza oportunităților investiționale și plasarea activelor;

b) să asigure diversificarea portofoliului fondului de pensii ocupaționale și să mențină un grad adecvat de lichiditate;

c) să efectueze analize prealabile investirii cel puțin asupra:

(i) riscului de investiție;

(ii) lichidității fiecărui instrument financiar în cauză, cel puțin prin intermediul următorilor indicatori:

1. procentul mediu de instrumente financiare tranzacționate într-o ședință de tranzacționare raportat la numărul total de instrumente financiare emise;

2. numărul de ședințe de tranzacționare necesare lichidării poziției respective în condiții normale de piață;

(iii) costurilor implicate;

d) să asigure dezvoltarea de politici și proceduri adecvate privind analiza oportunităților investiționale și a plasării activelor, inclusiv în legătură cu analizele prealabile investirii prevăzute la lit. c);

e) să asigure respectarea reglementărilor prudențiale;

f) să asigure informarea consiliului de administrație/consiliului de supraveghere asupra problemelor și evoluțiilor semnificative care ar putea influența profilul de risc al fondului de pensii ocupaționale;

g) să stabilească sisteme de raportare detaliate și oportune către consiliul de administrație și/sau consiliul de supraveghere, după caz, care să permită acestora să efectueze o evaluare corectă a activității desfășurate.

CAPITOLUL III

Investițiile fondului de pensii ocupaționale

SECȚIUNEA 1

Reguli generale

Art. 7. - Pe toată durata funcționării fondului de pensii ocupaționale, administratorul investește activele acestuia numai în instrumentele prevăzute de Lege și de prezenta normă, cu respectarea limitelor prevăzute de prospectul fondului de pensii ocupaționale autorizat de A.S.F.

Art. 8. - Administratorul investește activele fondului de pensii ocupaționale în instrumente tranzacționate pe piața primară, pe piața reglementată și pe piața secundară bancară.

Art. 9. - Activele fondului de pensii ocupaționale sunt investite în instrumentele financiare prevăzute de Lege și de prezenta normă, cu respectarea următoarelor limite maxime pentru fiecare instrument:

a) conturi în lei sau în valută liber convertibilă la instituții de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European – 20%;

b) depozite în lei sau în valută liber convertibilă la instituții de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European – 30%;

c) certificate de trezorerie admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată sau tranzacționate pe o piață secundară bancară din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European – 30%;

d) acorduri reverse repo încheiate cu instituții de credit – 10%;

e) titluri de stat din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European – 70%;

f) titluri emise de state terțe, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European – 20%;

g) obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European – 30%;

h) obligațiuni corporatiste, cu excepția obligațiunilor care presupun sau încorporează un instrument derivat – 50%;

i) obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din state terțe, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European – 10%;

j) obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, sau de alte organisme străine neguvernamentale, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European – 20%;

k) acțiuni și drepturi admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European – 50%;

l) titluri de participare emise de OPCVM, inclusiv ETF, din România sau din state membre ale Uniunii Europene – 20%;

m) ETC și titluri de participare emise de AOPC înființate ca fonduri de investiții închise, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European – 10%;

n) acțiuni și obligațiuni emise de societățile de proiect, înființate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat, cu modificările și completările ulterioare, sau în fonduri de investiții specializate în infrastructură – 15%;

o) investiții private de capital sub forma acțiunilor la societăți din România, din state ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European sau sub forma participațiilor la fondurile de investiții private de capital din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European – 10%.

Art. 10. - (1) Expunerea față de un singur emitent nu poate depăși 5% din activele fondului de pensii ocupaționale, iar expunerea față de un grup de emitenți și persoanele afiliate acestora nu poate depăși 10% din activele fondului de pensii ocupaționale.

(2) Expunerea față de un emitent în cazul instrumentelor financiare derivate este reprezentată de valoarea de piață a acestora.

(3) Expunerea față de un emitent în cazul operațiunilor reverse repo este reprezentată de valoarea dobânzii acumulate.

(4) Expunerea față de emitentul banca depozitar va fi calculată scăzând valoarea sumelor aflate în curs de decontare aferente tranzacțiilor de cumpărare.

(5) Un fond de pensii ocupaționale nu poate deține mai mult de:

a) 15% din numărul total de acțiuni emise de un emitent, urmând ca în calculul acestui procent să intre atât acțiunile ordinare, cât și acțiunile preferențiale;

b) 15% din acțiunile preferențiale ale unui emitent;

c) 25% din titlurile de participare emise de un OPCVM, ETF, AOPC de tip fond închis de investiții sau ETC;

d) 10% din obligațiunile unui emitent, cu excepția titlurilor de stat;

e) 15% din acțiunile unei investiții private de capital;

(6) Un fond de pensii ocupaționale nu poate deține mai mult de 10% din active în valori mobiliare tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate, emise de fonduri de investiții sau societăți care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, de cumpărare și vânzare de bunuri imobiliare proprii, de închiriere și subînchiriere de bunuri imobiliare proprii sau de administrare de imobile.

Art. 11. - (1) Administratorul trebuie să se asigure că, pentru fiecare tranzacție cu instrumente financiare, se efectuează fără întârziere o înregistrare care să cuprindă informații suficiente pentru a permite reconstituirea detaliilor acesteia.

(2) Înregistrarea prevăzută la alin. (1) trebuie să includă cel puțin:

a) denumirea fondului de pensii ocupaționale și numele persoanei care acționează în contul său;

b) detaliile necesare pentru identificarea instrumentului financiar în cauză;

c) cantitatea instrumentului financiar tranzacționat;

d) tipul tranzacției;

e) prețul instrumentului financiar tranzacționat;

f) contrapartea sau intermediarul locului executării;

g) contul bancar prin care a fost decontată tranzacția.

(3) Administratorul trebuie să dețină o evidență electronică a tranzacțiilor prevăzute la alin. (1) pentru o perioadă de minimum 5 ani, care să îndeplinească următoarele criterii:

a) posibilitatea accesării rapide a informațiilor și posibilitatea reconstituirii fiecărei etape a procesării fiecărei tranzacții;

b) posibilitatea constatării facile a oricăror corecții sau a altor modificări, precum și a conținutului înregistrărilor înainte de corecțiile și modificările respective;

c) înregistrările să poată fi modificate numai cu respectarea prevederilor lit. b).

(4) La solicitarea A.S.F., administratorul furnizează informații suplimentare în legătură cu ordinele de tranzacționare aferente tranzacțiilor prevăzute la alin. (1), inclusiv data și ora transmiterii ordinului, numele persoanei care transmite ordinul și numele persoanei căreia i-a fost transmis ordinul.

SECȚIUNEA a 2-a

Reguli specifice

Art. 12. - Administratorul poate tranzacționa pe alte piețe în afara celor prevăzute la art. 8 numai în următoarele cazuri:

a) tranzacționarea implică instrumente financiare derivate negociate în afara unei piețe reglementate;

b) tranzacționarea implică titluri de participare emise de OPCVM care nu sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;

- c) tranzacționarea implică investiții private de capital;
- d) tranzacționarea implică obligațiuni municipale, corporatiste sau obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale.
- e) tranzacționarea implică acțiuni și obligațiuni emise de societățile de proiect.

Art. 13. - (1) Posibilitatea de a tranzacționa obligațiuni municipale, corporatiste sau obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale în afara pieței reglementate trebuie să fie clar precizată în cadrul declarației privind politica de investiții a administratorului și reflectată corespunzător în politica și procedurile de administrare a riscurilor care trebuie să conțină cel puțin criterii generale de alegere a contrapartidei, determinare a prețului și a lichidității instrumentului financiar, precum și orice alte criterii care să conducă la o tranzacționare în beneficiul participanților.

(2) Tranzacțiile cu obligațiuni municipale, corporatiste și obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale în afara pieței reglementate pot fi realizate numai în baza deciziei directorului de investiții, adoptată pentru fiecare tranzacție în parte, fundamentată în scris și care conține cel puțin detalii referitoare la stabilirea contrapartidei, a prețului tranzacției și a lipsei lichidității instrumentului financiar pe piața reglementată pe care acesta este admis la tranzacționare.

(3) Decizia de tranzacționare menționată la alin. (2) se transmite A.S.F. la solicitarea acesteia.

Art. 14. - Administratorul poate investi activele fondurilor de pensii ocupaționale în obligațiuni ori în alte titluri de creanță care au calificativ de performanță acordat de cel puțin una dintre agențiile de rating și nici unul dintre calificativele acordate nu este mai mic de BB-, BB-, respectiv Ba3.

Art. 15. - (1) Administratorul are obligația de a se asigura că pe toată perioada de deținere a instrumentelor financiare acestea respectă condițiile prevăzute la art. 14.

(2) Administratorul are obligația să corecteze abaterile pasive de la cerința de rating a emitentului sau a emisiunii respective, inclusiv prin măsuri active, în termen de 360 de zile calendaristice de la data depășirii acestora.

(3) Administratorul are obligația de a elabora și implementa, în baza prevederilor art. 5 lit. c), o procedură referitoare la abaterile pasive de la cerințele de rating, care să asigure minimizarea numărului de abateri pasive și a impactului lor asupra portofoliului fondului de pensii ocupaționale.

Art. 16. - (1) Administratorul are obligația să corecteze abaterile pasive de la limitele investiționale prevăzute la art. 9 și 10, inclusiv prin măsuri active, în termen de 30 de zile calendaristice de la data depășirii acestora.

(2) Administratorul are obligația să corecteze abaterile pasive de la limitele investiționale prevăzute la art. 10 alin. (5) lit. d), inclusiv prin măsuri active, în termen de 360 de zile calendaristice de la data depășirii acestora.

(3) Administratorul are obligația să corecteze abaterea de la limitele prevăzute la art. 9 și 10 rezultată în urma convertirii contribuțiilor, a transferurilor participanților sau a plății activului personal, care nu reprezintă abatere pasivă, în maximum o zi lucrătoare.

(4) Nu reprezintă abatere pasivă depășirea limitelor de activ sau emitent ca urmare a încasării de dividende, cupoane și principal sau a sumelor aferente altor evenimente corporative de care administratorul are cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință înaintea apariției evenimentului respectiv.

Art. 17. - (1) Investițiile în instrumente financiare derivate sunt permise doar în măsura în care contribuie la scăderea riscurilor investiției exclusiv prin scăderea riscului valutar sau a riscului de dobândă.

(2) Valoarea tuturor contractelor aferente instrumentelor financiare pentru acoperirea riscului pe o anumită valută nu poate depăși pe toată perioada deținerii lor valoarea expunerii portofoliului fondului de pensii ocupaționale față de valuta respectivă.

(3) Valoarea tuturor contractelor aferente instrumentelor financiare derivate pentru acoperirea riscului de dobândă nu poate depăși pe toată perioada deținerii lor principalul de rambursat al activului suport deținut în portofoliul fondului de pensii ocupaționale, iar scadența finală a instrumentelor financiare derivate trebuie să fie cel mult egală cu scadența activului suport.

(4) În cazul instrumentelor financiare derivate negociate în afara unei piețe reglementate, administratorul are obligația de a utiliza contractele-cadru ISDA (ISDA Master Agreement) ajustate la cadrul normativ aplicabil în România și să se asigure că acestea includ cel puțin:

- a) posibilitatea și condițiile compensării obligațiilor reciproce ale părților;
- b) obligativitatea contrapartidei de a furniza evaluări zilnice ale pozițiilor deschise și dreptul administratorului de a iniția în orice moment vânzarea, lichidarea sau închiderea pozițiilor deschise;
- c) instrumentele financiare derivate fac obiectul unei evaluări zilnice, de încredere și verificabile;
- d) instrumentele financiare derivate pot, la inițiativa administratorului, să fie vândute, lichidate sau închise în orice moment la justa lor valoare, cu aceeași contrapartidă cu care a fost încheiată tranzacția inițială.

(5) Contractul-cadru ISDA se transmite A.S.F în termen de 5 zile lucrătoare de la data încheierii acestuia și ulterior, în termen de 5 zile lucrătoare de la data modificării acestuia.

(6) Posibilitatea de a tranzacționa instrumente financiare derivate în afara pieței reglementate trebuie să fie clar precizată în cadrul declarației privind politica de investiții a administratorului și reflectată corespunzător în politica și procedurile de administrare a riscurilor, care trebuie să conțină cel puțin criteriile generale de alegere a contrapartidei, determinare a prețului și a activului suport, precum și orice alte criterii care să conducă la o tranzacționare în beneficiul participanților.

Art. 18. - (1) Activele eligibile pentru operațiunile de tipul reverse repo trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie în proprietatea contrapartidei fondului de pensii ocupaționale;
- b) să nu fie gajate sau sechestrate;
- c) să aibă o scadență ulterioară scadenței operațiunii efectuate;
- d) să aibă cupoane scadente ulterior scadenței operațiunii efectuate;
- e) să fie titluri de stat emise de statul român.

(2) Termenul până la scadența operațiunii de reverse repo este de maximum 90 de zile calendaristice.

Art. 19. - Administratorul are obligația de a transmite depozitarului fondului de pensii ocupaționale documentația necesară în vederea încasării dividendelor nu mai târziu de data începerii plății acestora.

Art. 20. – Pentru operațiunile de schimb valutar, în care contrapartea este depozitarul fondului de pensii ocupaționale, administratorul are obligația de a obține pentru fondul de pensii ocupaționale un tratament echivalent cu cel obținut prin aplicarea prevederilor referitoare la cea mai bună execuție, așa cum a fost aceasta implementată în legislația națională care transpune Directiva nr. 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE.

CAPITOLUL IV

Interdicții privind investițiile

Art. 21. - În exercitarea atribuțiilor sale, administratorului îi este interzis să externalizeze activitatea de administrare a investițiilor, în sensul transferării de atribuții pe bază de contract sau încredințării executării anumitor obligații către un alt administrator ori către o societate comercială.

Art. 22. - (1) Administratorul nu poate investi activele fondului de pensii ocupaționale pe care îl administrează în instrumente financiare pentru care societatea-mamă a administratorului, grupul din care administratorul face parte sau orice altă persoană afiliată sau aflată în mod direct sau indirect în poziție de control față de administrator se află în oricare dintre următoarele situații:

- a) entitățile menționate au emis instrumentul financiar respectiv;
- b) entitățile menționate administrează sau controlează în mod direct sau indirect emitentul instrumentului financiar respectiv;
- c) entitățile menționate sunt contrapartea tranzacției respective.

(2) Administratorul nu poate transmite ordine de tranzacționare în numele fondului de pensii ocupaționale pe care îl administrează entităților prevăzute la alin. (1), cu excepția

ofertelor publice de vânzare sau cumpărare, inclusiv a tranzacțiilor pe piața primară a titlurilor de stat.

(3) Administratorul nu poate investi activele fondului de pensii ocupaționale pe care îl administrează în instrumente financiare pentru care depozitarul, societatea-mamă a depozitarului, grupul din care depozitarul face parte sau orice altă persoană afiliată sau aflată în mod direct sau indirect în poziție de control față de depozitar este contrapartea tranzacției respective, cu excepția:

a) cazurilor în care acest lucru nu este cunoscut la momentul încheierii tranzacției;
b) schimburilor valutare, ofertelor publice de vânzare sau cumpărare și a depozitelor la instituții de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European.

(4) Administratorul nu poate transmite ordine de tranzacționare în numele fondului de pensii ocupaționale pe care îl administrează entităților prevăzute la alin. (3), cu excepția ofertelor publice de vânzare sau cumpărare, inclusiv a tranzacțiilor pe piața primară a titlurilor de stat.

(5) Administratorul nu poate iniția pentru fondul de pensii ocupaționale pe care îl administrează operațiuni de vânzare în lipsă sau de împrumut cu valori mobiliare admise la tranzacționare.

Art. 23. - (1) Este interzisă investirea activelor fondurilor de pensii ocupaționale în:

a) societăți care desfășoară cu preponderență, respectiv peste 50% din cifra de afaceri, activități în domeniul producerii și/sau comercializării de produse din tutun și alcool;

b) societăți care desfășoară, în orice procent, activități în domeniul jocurilor de noroc, producerii și/sau comercializării de armament.

c) instrumente financiare securitizate emise conform Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012, în baza legislației echivalente din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European sau din state terțe.

(2) Este interzisă investirea în orice alte active care nu sunt prevăzute expres de prezenta normă.

CAPITOLUL V

Calculul gradului de risc

Art. 24. - (1) Fiecărui fond de pensii ocupaționale i se asociază un grad de risc.

(2) Gradul de risc se exprimă procentual și se calculează zilnic, după următoarea formulă:

$$\text{Grad de risc} = 100 - \frac{\sum \text{ActivePonderateLaRisc}}{\text{ActivTotal} - \text{SumeInDecontareTranzitRezolvare}}$$

(3) Valoarea activului ponderat la risc se calculează după cum urmează:

a) se cumulează valoarea activului cu valoarea de piață a instrumentelor derivate de acoperire a riscului de dobândă și/sau de piață, după caz, valoarea astfel obținută ponderându-se în funcție de activ;

b) se însumează valorile obținute la lit. a);

c) se cumulează valoarea de piață a instrumentelor derivate de acoperire a riscului valutar;

d) se însumează valoarea obținută la lit. b) cu valoarea obținută la lit. c).

(4) Ponderile aplicabile activelor fondurilor de pensii ocupaționale prevăzute la alin. (3) lit. a) sunt prezentate în anexele nr. 1 și 2, care fac parte integrantă din prezenta normă.

(5) Ponderile se aplică inclusiv instrumentelor financiare nou-emise în cadrul ofertelor primare pentru perioada cuprinsă între data alocării și data admiterii la tranzacționare.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 25. - Termenele prevăzute de prezenta normă care expiră într-o zi de sărbătoare legală sau într-o zi nelucrătoare se vor prelungi până la sfârșitul următoarei zile lucrătoare.

Art. 26. - Nerespectarea dispozițiilor cuprinse în prezenta normă se sancționează în conformitate cu prevederile cap. XIV din Lege.

Art. 27. - Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

**p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Prim-vicepreședinte
Elena Doina DASCĂLU**

București, 25 martie 2020

Nr. 16

Anexa nr. 1

Nr. crt.	Activ	Investment grade	Non – investment grade
1	Conturi în lei sau în valută liber convertibilă la instituții de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	75%	25%
2	Depozite în lei sau în valută liber convertibilă la instituții de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	75%	25%
3	Certificate de trezorerie din România, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	100%
4	Certificate de trezorerie tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	25%
5	Titluri de stat din România tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	100%
6	Titluri de stat din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	25%
7	Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din România și din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	75%	25%
8	Obligațiuni corporatiste, cu excepția obligațiunilor care presupun sau încorporează un instrument derivat, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	75%	25%

Nr. crt.	Activ	Investment grade	Non – investment grade
9	Titluri de stat emise de state terțe și tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	100%	25%
10	Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din state terțe, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	75%	25%
11	Obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, sau de alte organisme străine neguvernamentale, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	25%
12	Obligațiuni emise de societăți care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, de cumpărare și vânzare de bunuri imobiliare proprii, de închiriere și subînchiriere de bunuri imobiliare proprii sau de administrare de imobile, tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate	75%	25%
13	Active având garanția integrală și explicită a statului român	100%	100%
14	Active având garanția integrală și explicită a statului	100%	25%

Anexa nr. 2

Nr. crt.	Activ	Pondere aplicabilă
1	Acorduri reverse repo	75%
2	Acțiuni și drepturi tranzacționate pe piețe reglementate din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European	25%
3	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe, definite conform Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA ca fiind fonduri monetare	75%
4	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe, definite conform Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA ca fiind fonduri de obligațiuni	50%
5	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe, cu excepția fondurilor monetare și de obligațiuni	25%
6	Titluri de participare emise de fonduri de investiții care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, de cumpărare și vânzare de bunuri imobiliare proprii, de închiriere și subînchiriere de bunuri imobiliare proprii sau de administrare de imobile;	25%
7	Titluri de participare ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare tranzacționabile - exchange traded fund, <i>ETC</i> și titluri de participare emise de alte organisme de plasament colectiv	25%
8	Alte active	0%